

IV Kuntoutuksen tutkimuksen kehittämisseminaari 24-25.11.2010

Lapsen ja nuoren hyvän kuntoutuksen toteutuminen palveluverkostossa -projektin arviointi

Eeva Seppälä, THM, Vajaaliikkeisten Kunto ry, HUS/Nala/lastenneurologia, fysioterapia
Tarja Nieminen, TtM, Vajaaliikkeisten Kunto ry
Harri Arikka, lastenneurologian erikoislääkäri, Vajaaliikkeisten Kunto ry
Hannu Heiskala, lastenneurologian dosentti, Vajaaliikkeisten Kunto ry
Yhteyshenkilö: eeva.seppala@vlkunto.fi, puh: 0503574106, www.vlkunto.fi

1. Tausta ja tavoitteet Lapsen ja nuoren hyvän kuntoutuksen toteutuminen – projekti (2007-2011) pohjautuu Hyvän kuntoutuksen periaatteisiin, jotka nousivat keskeisiksi Vajaaliikkeisten Kunto ry: n (VLK) vuosina 2002- 2005 toteuttamassa Lapsen ja nuoren hyvä kuntoutus – projektissa (Koivikko & Sipari, 2006). Lapsen ja nuoren hyvän kuntoutuksen toteutuminen – projektin päämääränä on kehittää lasten, vanhempien ja ammattilaisten yhteistoimintaan perustuvia hyviä kuntoutuksen käytäntöjä ja työtapoja, sekä tukea alueellisia verkostoja kehittämistyössä. Kehittämistyön tueksi projektin toimijat saavat ohjausta, neuvontaa, taloudellista tukea ja koulutusta. VLK ry: n alueellisten asiantuntijatoimikuntien (10) avainhenkilöt ovat koonneet alueilleen toiminnalliset verkostot, joissa on organisoitu lasten ja nuorten kuntoutuksen suunnittelun kehittäminen alueellisten tarpeiden ja resurssien mukaisesti. Avain- ja yhdyshenkilöille on järjestetty valtakunnallista koulutusta työn ja suunnittelun eteenpäin viemiseen.

Projektin arvioinnissa on kaksi ulottuvuutta. Jatkuva arviointi tukee alueellisen kehittämisen ja avainhenkilöiden koulutuksen prosessia. Miten onnistutaan alueellisen kehittämisen 1. osahankkeiden käynnistämässä? Miten osahankkeet toteuttavat keskeisiä hyvän kuntoutuksen periaatteita? Toinen arvioinnin ulottuvuus selvittää, miten Hyvän kuntoutuksen periaatteet ohjaavat kuntoutuksen alueellista suunnittelua. Nähdäänkö muutosta alueellisten kuntoutuksen suunnittelun ja toimintatapojen suhteen? Miten koulutus, ohjaus ja neuvonta auttavat hyvän kuntoutuksen alueellista kehittämistä?

2. Menetelmät Prosessin arvioinnissa on käytössä reflektointi, teemahaastattelu, materiaalien sisällönanalyysi ja tuloksissa myös arviointikeskustelu ja kyselylomake. Tulosten ja vaikutusten arviointi toteutuu alku -, väli- ja loppuarvioinneissa.

3. Tulokset Projekti ja arviointi ovat kesken. Tehdyn arvioinnin perusteella näyttää siltä, että toimijat ovat kehittäneet alueellisia toiminnallisia verkostoja ja uutta linjausta kuntoutuksen suunnitteluun. Kantavimmat tulokset ovat tulleet siitä, että toimijat ovat itse valinneet kehittämisalueet. Kyselyjen tulosten osalta tällä hetkellä näyttää siltä, että projektin tuki ja koulutus auttavat oivallisesti alueellista kehittämistyötä. Ne ovat tarjonneet toimivan kehittämisympäristön, jossa toteutuu vertaistuki, hyvien ideoiden ja kokemusten jakaminen, yhteisöllinen oppimisprosessi, yhteiskehittely ja uusien ajatusten ja toimintatapojen käyttöönotto alueilla.

4. Johtopäätökset Jos halutaan saada muutosta näkyväksi, on syytä kytkeä monipuolisesti arviointia ja tuen muotoja kehittämiseen. Tuesta huolimatta muutosten aikaansaaminen voi olla hidasta. Hanke näyttää kantavan paremmin, kun mukana on hankkeen toimintaedellytyksiin hyvin sitoutuneita henkilöitä, etenkin johto ja työntekijät.